

v centru historického jádra dříve samostatné vesnice Tikovice, na spočinku ve spodní části jižního svahu, jenž klesá k Tikovickému potočku.

Ve snížené ploše převažovaly novověké navážky spojitelné s úpravami prostranství někdy po barokní přestavbě původně gotického kostela ve 20. letech 18. století. V severovýchodní části z nich ovšem lokálně vystupovalo geologické podloží, reprezentované kvartérními sprašemi, do něhož bylo zahlobbeno pět sídlištních objektů. Jeden z nich bylo možné na základě nepočetného materiálu získaného vzorkováním povrchu datovat do lengyelské kultury.

Literatura

AMČR: Záznam M-202503524 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202503524>.

Summary

On 22 July 2025, a rescue archaeological excavation was carried out in front of the Church of St George in Ořechov (Brno-Country District), prompted by unreported groundworks associated with the repaving of the area in front of its entrance. In addition to post-medieval contexts, five sunken settlement features were identified, one of which was dated to the Lengyel culture.

Michal Přichystal

Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Břesty“, „Kratiny“, parc. č. 5472, 5473, 5571–5573, 5485, 5526.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

AMČR: M-202404457.

Lokalizace: WGS-84: 49.0209714N, 17.3050928E; 49.0232650N, 17.3071742E

Od listopadu 2024 do února 2025 byl realizován záchranný archeologický výzkum vyvolaný budováním záchytných příkopů na polních tratích „Břesty“ a „Kratiny“. Ve dvou úsecích skrývky ornice na trati „Břesty“ bylo dokumentováno celkem 29 zahlobbených objektů (Kuchař 2026). Mezi nimi se podařilo identifikovat sloupové jámy, zásobní jámy i otisky nadzemních sloupových konstrukcí, převážnou část však tvořily blíže neinterpretované sídlištní objekty. Z výplní objektů 519, 520, 521 (obr. 15), 522 a 528 pochází keramické fragmenty náležející lidu

Obr. 15. Ořechov. Objekt 521 po exkavaci. Foto M. Komárek.

Fig. 15. Ořechov. Feature 521 after excavation. Photo by M. Komárek.

kultury s lineární keramikou, mezi nimiž vyniká torzo globulární nádoby s rytou liniovou výzdobou, umožňující zařazení těchto situací do fáze Ib (Podborský 1993, 79–80). Na lokalitě se podařilo zachytit i pozůstatky osídlení z počátku pozdní doby kamenné (viz oddíl Eneolit). U části objektů nebylo možné vzhledem k absenci chronologicky citlivých prvků přesnější kulturní zařazení stanovit, a jsou proto obecně datovány do mladšího zemědělského pravěku. Samostatně stojící sloupové jámy zůstaly bez datace. Soubor movitých nálezů dále doplňuje štípaná a broušená kamenná industrie, ostatní kamenné artefakty, mazanice a zvířecí kosti určené k následnému osteologickému zpracování. Zachycenou situaci lze interpretovat jako pozůstatek polykulturní sídlištní lokality osídlené nejméně ve dvou pravěkých obdobích. Nově identifikované naleziště tak významně rozšiřuje dosavadní poznatky o pravěkém osídlení jihovýchodního podhůří Chřibů v období neolitu a eneolitu.

Literatura

AMČR: Záznam M-202404457 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202404457>.

Kuchař, Z. 2026: Ořechov – „Břesty“, „Kratiny“. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 868/26. Uloženo: Slováké muzeum v Uherském Hradišti.

Podborský, V. 1993: Kultura s lineární keramikou. In: V. Podborský a kol.: *Pravěké dějiny Moravy*. Vlastivěda moravská. Země a lid. Svazek 3. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 76–95.

Summary

In 2024 and 2025, settlement features dating to the Linear Pottery culture (Fig. 15; Kuchař 2026) were recorded in the ‘Břesty’ field near Ořechov (Uherské Hradiště District).

Zdeněk Kuchař

Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov)

Ul. Vintrovna č. p. 424/3b, parc. č. 1624/35.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

AMČR: M-202600602.

Lokalizace: S-JTSK: -606638.312, -1161545.556

V průběhu záchranného archeologického výzkumu uskutečněného v Popůvkách (okr. Brno-venkov) na parcele č. 1624/35 v polní trati „Pod Dědinou“ (ul. Vintrovna) byly při realizaci stavby „Přístavba skladovací haly“ prozkoumány celkem čtyři zahlobbené archeologické objekty. Zjištěné objekty představují další odkrytou část známého sídliště kultury s lineární keramikou z počátku mladší doby kamenné. Na prozkoumané ploše dominovala pro počátky neolitu typická rozlehlejší nepravidelně oválná protáhlá jáma a další fragment jámy podobného typu, které by mohly naznačovat umístění dalšího dlouhého nadzemního domu kúlové konstrukce v západní, doposud nezkoumané, části pozemku. Menší, v půdoryse pravidelně kruhovou jámu můžeme interpretovat jako pozůstatek zásobní jámy. Záchranný výzkum tak doplnil výsledky přechodního výzkumu z roku 2014, který byl prováděn v souvislosti se stavbou původní skladovací haly (Přichystal 2015).

Literatura

AMČR: Záznam M-202600602 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202600602>.

Přichystal, M. 2015: Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 56(1), 157.